

Jacarandá, un centre de desenvolupament social a l'Equador

Jacarandá és un arbre tropical de colors sorprenents que ha donat el seu nom a un projecte social nascut sota l'impuls de la vida i ensenyances de sant Josepmaria Escrivà.

17/02/2003

Encara està clarejant el dia. La brisa és fresca i Jacinta ha de caminar encara 45 minuts per arribar al punt des d'on agafarà el bus que la

portarà a temps al col·legi. Va fent aquest recorregut des de fa prop de tres anys: a l'inici, sense moltes ganes; ara que està en el tercer any de secundària, ho fa amb molt de gust.

Jacinta és una de les 189 alumnes de Jacarandá, un col·legi que ofereix, a joves procedents de localitats properes al nucli urbà de Guayaquil (Equador), un batxillerat administratiu comptable, orientat a la creació de micro empreses. En els primers tres anys, les alumnes es capaciten en un ofici manual que té reconeixement oficial per part de l'Estat. Un segon cicle d'aquesta mateixa duració s'orienta a l'aprenentatge dels aspectes administratius d'una micro empresa. En acabar, obtenen un títol tècnic que avala la seva formació professional. El col·legi és una de les cinc iniciatives del Centre de

Desenvolupament Comunitari Jacarandá.

Els inicis

Als inicis dels anys 90, alguns matrimonis que promovien centres educatius pels seus fills, van veure la necessitat de moure's i moure d'altres ciutadans en una tasca de solidaritat i de formació en benefici de persones més necessitades.

Van començar a pensar i a treballar, però l'empenta final els va venir de la mà del prelat de l'Opus Dei, Mons. Xavier Echevarría, quan el 1996 va visitar Guayaquil i els va animar a emprendre amb serietat professional i profunditat cristiana labors de promoció humana i social. El Prelat es feia ressò de la magnanimitat apostòlica amb què sant Josepmaria ha impulsat milers d'homes i dones dels cinc continents perquè treballin en favor dels altres. “Tu, per la teva condició de cristià –recordava sant

Josepmaria–, no pots viure d’esquena a cap inquietud, a cap necessitat dels teus germans els homes” (Forja, 453).

Així va néixer Pro Familia, una fundació privada sense afany de lucre que recolza iniciatives per a poblacions en dificultat, amb la fi de promoure una cultura assentada en una visió cristiana de la vida.

“Aquella crida i impuls de Mons. Echevarría –diu Delia Gómez de Marcos, directora del Centre de Desenvolupament Comunitari Jacarandá i membre de la fundació– va anar garantint el nostre projecte. L’any següent vam començar amb una labor de capacitació per a senyores i joves, a través de cursos de costura, bellesa i manualitats”.

Un col·legi i un centre de salut

El col·legi Jacarandá va iniciar les seves activitats el gener de 2000. Compta ja amb instal·lacions pròpies, gràcies al recolzament d’empresaris

privats. El sistema de tutories i l'ensenyament de l'anglès són notes addicionals que fan l'educació atractiva i eficaç. Les alumnes paguen una petita mensualitat, encara que el cost real és molt més gran. La diferència es cobreix amb beques que ofereixen pares de família d'altres col·legis. D'altra banda, Jacarandá ha estat incorporat al projecte de Menjadors Comunitaris del Ministeri de Benestar Social. Així, quan les classes finalitzen, les alumnes reben un esmorzar i poden continuar amb un programa de reforç escolar en aquelles assignatures que necessiten més recolzament.

En els mateixos locals del col·legi s'alberga un Centre Familiar de Salut (CEFAS), dirigit a atendre necessitats sanitàries bàsiques de les famílies amb escassos recursos del sector. En el centre s'atenen pacients en les especialitats mèdiques de pediatria,

odontologia, cardiologia, oftalmologia i ginecologia. Es preveu que en un futur proper s'ofereixin serveis de traumatologia i dermatologia.

Aquest centre també compta amb un laboratori d'anàlisi i servei de farmàcia. Mensualment acudeixen uns 600 pacients de les zones de El Batán, Las Delicias, La Aurora, El Cortijo, Buijo, Bastión Popular i d'altres recintes propers. El CEFAS ha estat reconegut pel Ministeri de Salut com a punt autoritzat de vacunació.

Un centre ocupacional per a la dona

La tercera branca del Centre de Desenvolupament Comunitari és el Centre Ocupacional de la Dona Jacarandá, que organitza tallers de costura, primers auxilis, manualitats i brodat. A més de l'adquisició d'habilitats, les beneficiàries acaben amb un diploma d'acreditació i amb

una experiència de formació humana i cristiana que dona noves perspectives al seu quefer diari.

L'horari, de dilluns a dijous de 14:30 a 17:00, és especialment apte per a dones que tenen responsabilitats a la seva llar o llocs de treball de mitja jornada. Un centenar de dones de les zones veïnes han seguit algun d'aquests cursos.

Una guarderia i un taller de confecció

La Guarderia és el quart projecte social del Centre de Desenvolupament Comunitari Jacarandá. Actualment atén a 50 nens de la zona. El personal, compostat per quatre professores, està dirigit per una coordinadora general que compta amb l'ajuda de sis voluntàries que fan de supervisors de la marxa administrativa i pedagògica.

I per fer realitat el desig que les beneficiàries es converteixin en co-gestores dels projectes, va néixer una cinquena iniciativa: el Taller de Confecció de Roba Jacarandá. En el taller s'han elaborat uniformes per a col·legis i empreses, i s'ofereix al públic en general la confecció de tot tipus d'uniformes a preus de mercat.

L'esperit que anima Jacarandá està inspirat en les ensenyances i l'exemple de sant Josepmaria Escrivà, fundador de l'Opus Dei, qui durant tota la seva vida va predicar l'afany per viure en plenitud la vida cristiana i, com a conseqüència, una profunda preocupació social. Per això, el Centre procura donar una formació integral a totes les persones que participen en les seves activitats, de manera que –són paraules de sant Josepmaria– es “realitzi una labor de formació completa –també cristiana–, amb un respecte a la llibertat personal i amb la promoció

de la urgent justícia social”
(Converses amb Monsenyor Escrivà
de Balaguer, 81). En el futur,
Jacarandá es proposa desenvolupar
projectes orientats a millorar
l’habitatge i d’altres necessitats de les
famílies que es troben en el
perímetre urbà del port principal de
l’Equador.

17 de febrer de 2003

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/jacaranda-
un-centre-de-desenvolupament-social-a-
lecuador/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/jacaranda-un-centre-de-desenvolupament-social-a-lecuador/) (11/08/2025)